

POSTANOWIENIE

Dnia 27 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący)

SSN Adam Redzik (sprawozdawca)

SSN Maria Szczepaniec

w sprawie z protestu wyborczego D.G.
przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,
z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 27 lipca 2020 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

I.

D.G. (dalej: Wnosząca protest) 1 lipca 2020 r. wniosła protest, w którym podniosła, że w I turze wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Prezydent RP) zarządzonych na 28 czerwca 2020 r. straciła jedno z podstawowych praw obywatelskich – możliwość wyboru.

II.

2.1. W piśmie z 6 lipca 2020 r. Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wyraził opinię, że protest nie spełnia warunków formalnych określonych w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach

organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (dalej: u.wyb.2020) oraz art. 321 § 1 Kodeksu wyborczego (dalej: k.wyb.) w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020. W związku z tym, protest powinien zostać pozostawiony bez dalszego biegu. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, PKW wskazała, że niedopuszczalne jest wniesienie protestu wyborczego dotyczącego wyboru Prezydenta RP, jeśli wybór nie został dokonany.

2.2. W piśmie z 7 lipca 2020 r. Prokurator Generalny wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu, gdyż protest nie spełnia warunków określonych w art. 15 ust. 2 u.wyb.2020 w zw. z art. 321 § 1 k.wyb. w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020. W uzasadnieniu Prokurator Generalny podniósł, że termin do wniesienia protestu wyborczego rozpoczyna się „od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości” przez PKW (art. 15 ust. 2 u.wyb.2020). Nie ulega przy tym wątpliwości, że protest wnosi się przeciwko wyborowi Prezydenta RP. Oznacza to, że można go wnieść tylko wówczas, gdy wybór został już dokonany. W przypadku ponownego głosowania protest wnosi się dopiero po podaniu do publicznej wiadomości przez PKW imienia i nazwiska nowo wybranego Prezydenta RP.

III.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 15 ust. 2 u.wyb.2020, protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez PKW. Na podstawie art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, w zakresie w niej nieuregulowanym stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (dalej: k.wyb.).

Regulację ogólną w zakresie wnoszenia protestów wyborczych przeciwko wyborowi Prezydenta RP zawiera art. 321 k.wyb., według którego protest przeciwko wyborowi Prezydenta RP wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 14 dni od dnia podania wyników wyborów do publicznej wiadomości przez PKW, przy czym nadanie w tym terminie protestu w polskiej placówce pocztowej

operatora wyznaczonego jest równoznaczne z wniesieniem go do Sądu Najwyższego. Natomiast art. 322 § 1 k.wyb. stanowi, że Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniającą warunków określonych w art. 321 k.wyb. i niedopuszczalne jest przywrócenie terminu do wniesienia protestu.

Wynik ww. wyborów został podany przez PKW do publicznej wiadomości w obwieszczeniu z 13 lipca 2020 r. (Dz.U. 2020, poz. 1238). W ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że protest złożony przed podaniem wyników wyboru Prezydenta RP do publicznej wiadomości jest przedwczesny, co w szczególności dotyczy sytuacji, gdy został wniesiony po pierwszym głosowaniu, w którym żaden kandydat nie uzyskał więcej niż połowy ważnie oddanych głosów, a przed ponownym głosowaniem, po którym dopiero zostaje ogłoszony wynik wyborów (zob. np. postanowienia Sądu Najwyższego z: 20 września 2011 r., III SW 12/11; 26 maja 2015 r., III SW 12/15).

W związku z tym Sąd Najwyższy stwierdził, że protest wyborczy został wniesiony przedwcześnie i nie spełnia wymogów formalnych.

Z tego względu, na podstawie art. 322 § 1 k.wyb. w zw. z art. 15 ust. 2 w zw. z art. 1 ust. 2 u.wyb.2020, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.